

tidligere haft lignende ogsaa i Folke-tingets Betænkning. Man har dog reguleret Embederne siden, og i Fjor fremkomder da Oplysninger fra Ministeriets Side i den Henseende; de findes i Rigsdagstidenden Tillæg B. Der oplyses det, at den Udgift, som Forslaget vil foranledige, andrager 2,473,400 Kr. Deraf gaar til Lærerne som Lønningstillæg: til Købstadlærerne 283,150 Kr., til Landsbylærerne 1,440,250 Kr., tilsammen altsaa et Lønningstillæg af 1,723,400 Kr. Men deraf kan man jo ikke slutte, at det er den Sum, som Lærerne ville faa i Merlønning. Tværtimod, Lærerne miste saa samtidig det Tilskud, som de nu have paa Finansloven, nemlig 700,000 Kr.; saa komme vi derved ned til en Sum af 1,023,400 Kr. Men endvidere miste Lærerne i Lønning den Del af deres nuværende Lønning, som Kommunerne kunne anvende til andre Embeders Oprettelse. Det andrager ifølge de samme Oplysninger for i Fjor for Landets Vedkommende 249,700 Kr.; tilbage bliver saa 773,700 Kr. For Købstædernes Vedkommende andrager det samme 33,000, saa vidt jeg kan se, skønt Oplysningerne paa dette Punkt ikke ere saa ganske klare. Derved bringes Lønningsforbedringen ned til 740,700 Kr. Endnu miste Lærerne en anden Indtægt, de nu have, nemlig ca. 80,000 Kr. i Alderstillæg, som de have af Amtsskolefonden; derved kommer den virkelige Lønningsforbedring kun til at andrage 660,700 Kr. Det vil omtrent være de rigtige Tal; nogen Modifikation kan der altid blive, efter som Tiden gaar. Man vil deraf se, hvor meget den foreslaaede Lønningsforbedring andrager. Ved dette Lovforslag skulde vi saa samtidig faa oprettet 362 ny Embeder eller Klasser i Landet, og deri skulde Forbedringen for Skolevæsenet jo navnlig bestaa. Thi deri er jeg enig med det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), at dette er den virkelige Hovedhjørnesten for Skolens Vedkommende, og jeg tror ikke, man ganske glat væk kan sige, at det ikke betyder noget, at det ikke er nogen Forbedring. Jeg har allerede tidligere henvist til, at man i Danmarkshistorien lærer, at Frederik IV. var en god Konge, fordi han oprettede 240 Skoler trindt om i Landet. Det tilregnes ham vist ogsaa i „Mallings store og gode Handlinger“ som en fortjenstfuld Gerning, men hvorfor skulle vi saa staa her og sige, at det ikke er nogen Forbedring, naar der nu oprettes 362 ny Skoler? Jeg synes ikke, at der er nogen Grund til at gøre det, vi arbejde paa, rin-

gere, end det er. Hvorfor ikke hellere sige Sandheden ganske ligefrem? Naar man saa ser paa, hvad Lovforslaget i øvrigt yder til Kommunerne, yder det først 170,000 til Københavns Kommune. Det regner nu det ærede Medlem for Assens (Berntsen) ikke som en særlig Gevinst ved Lovforslaget. Det ærede Medlem og jeg have tidligere diskuteret den Sag, og jeg synes ikke, at der nu, da vi ere komne til 14de Behandling af dette Lovforslag, er nogen Grund til for 14de Gang at tage op igen de Grunde, der kunne anføres imod det ærede Medlem; de ere ikke ganske ubetydelige, det ved det ærede Medlem meget vel. Dernæst giver Lovforslaget gennem Amtsskolefondene til Kommunerne en Understøttelse af 200,000 Kr., dels som Hjælp til Forrentning og Afdrag af Byggelaan og dels til Understøttelse af trængende Kommuner, og desuden betales der for Resten til Amtsskolefondene den halve Pensionsbyrde nemlig 380,000 Kr. Det er noget lignende, der nu svares efter Løven af 1856 og efter Tilskuddet paa Finansloven, nemlig ca. 400,000 Kr.; de falde begge væk, og dette her kommer i Stedet — det bliver væsentlig et og det samme. Saaledes have vi den økonomiske Side af Sagen lagt frem, og jeg tror, at de Tal, jeg her nævnte, i det væsentlige ville holde Stik. Men naar vi nu — hvad jeg over for dette Lovforslag tror, vi alle skyldte hinanden — alle ere enige om, at denne Lov skulle vi have, for saa vidt vi kunne faa den, uden at Landstinget ødelægger de smaa Fremskridt, vi ellers vilde kunne faa frem — alle ere jo enige om at ville have Løven paa et Par enkelte Medlemmer nær — saa synes jeg ogsaa, at der er god Grund til, at vi ogsaa blive enige i vor Erkendelse af, hvad Løven gaar ud paa baade i den ene og i den anden Henseende.

Endelig er der fremkommet nogle Udtalelser om, at det nu vil blive særlig vanskeligt at komme af med en daarlig Lærer, naar vi faa denne Lov ført igennem; thi, siger man, saa sidde Lærerne fast, fordi deres Lønninger stige, og de daarlige Lærere blive ganske rolig siddende. Men jeg synes, at der ogsaa her er et Punkt, man maa drage frem, naar man vil være retfærdig over for Forslaget, thi det er efter min Mening ikke saa helt umuligt at blive af med en daarlig Lærer. Der er en Paragraf i Lovforslaget, som jeg tror, at de Talere, der have talt om dette Punkt, ikke have lagt særlig Mærke til, og det er § 23. Det hedder i sidste Stykke af denne: „Ingen Oprykning (til højere Lønningstil-